

נחלתנו

ידיעון שבועי של מכון "נחלת צבי"
בס"ד • גליון מח • פרשת תרומה • תשע"ד

מי יודע ומי מכיר?

רבי ר' אברהם מסטאנאב זצוקללה"ה. וביחוס שבספר "שבט ישראל" מהרב אפרים לנדא מבוקרסט, (נדפס בסעאיני תר"ץ). כתב (באות ב') וז"ל: ... נכד הג"מ אברהם ז"ל אבד"ק בוטשאטש וק' סאטנוב ושם מנו"כ. הי' נודע בשם רבי ר' אברהם עכ"ל. מי יודע ומי יכיר, מי הוא הנודע בשם "רבי ר' אברהם מסטאנוב, שהי' מפורסם בכל קצוי ארץ?"
הרב שמואל פ.

הגה"ק רבי ישעי' שור אב"ד דק"ק יאס זי"ע כותב בהסכמתו לספה"ק "תפארת ישראל - מהרי"ח הגדול" מהגה"ק רבי ישראל חריף מסטאנוב זי"ע, וז"ל: הרב האב"ד היה בעת ההוא (של המחבר הנ"ל - המעתיק) זקני מצד אבי זצ"ל הרב הגאון הקדוש מוה' מנחם מענדל זצ"ל, נכד הגאון הקדוש רבי ר' אברהם זצ"ל. עכ"ל. כמו"כ במגילת יוחסין שמודפס בסוף ספר "תפארת ישראל" הנ"ל (דפוס ורשא עמ' 88), כתב וז"ל: אמי ... נכד(ת) הרב המפורסם בכל קצוי ארץ

הידעת?

קצת פרטים ולברר מהו הסיפור האמיתי, כלומר, מהי הסיבה האמיתית לעזיבתו את לאנצהוט.
הרב אהרן אושקוביץ

הערת המערכת: לפי שקצר המצע מהשתרע, הבאנו רק מראי מקומות, למרות שהכותב שלח לנו את הכתוב בהם.

בהתאם למה שכתבתי בגליון הקודם (מז), מצאתי שבע גירסאות שונות בסיבת עזיבת הרה"ק מלובלין זי"ע את לאנצהוט ועקירת דירתו ללובלין, ואלו הן: [א] "שיח שרפי קודש" (ח"ד עמ' פ'). [ב] שם (עמ' פ"א), גירסה שונה. [ג] "סיפורי יעקב" (בסוף ספר דגל מחנה יהודה, ומשם הועתק לאהל אלימלך). [ד] "נפלאות הרבי" (עמ' 9). [ה] "זכות ישראל" (לר"י ברגר) ערך לובלין. [ו] "אמונת צדיקים" (עמ' 62 אות ככו). [ז] "החכמה מאי"ן" (עמ' סג.) מי יכול לנדב

תגובות לגליונות הקודמים

תוכן תמצית דבריו. א"כ הסכמתו והשקפתו הינן אך בשבח המחבר ושדרושו יביאו את האדם לידי תשובה. ובעיקר ענין "לשם יחוד" המוזכר שם בספר, האם הוא תקנו?, אלא שהוא רק כותב "ולדעתי לזה כיוונו מארי דרזין לומר קודם כל עשיית כל המצות" וכו'.
ולענין הסכמת הנוב"י יש בנותן טעם להוסיף מה שכותב בהסכמתו לספר "הדרת אליהו" להגה"ק רבי אליהו [צאהלין] מק"ק באטירקעס, סמוך לק"ק אויבן ישן. (נדפס בפראג תקמ"ה) וזל"ק: "להיות שהרבה מן הדרשנים שבדור הזה שדורשים דברי

א. בגליונות אחרונים דנו אם מביאים ראיות מן הסכמות. פשוט שאין בזה כלל או דבר ברור, וצריכים לראות בפנים מה שכתב הלה, ועפ"ז לשער ולהעריך. כשהנוב"י כתב הסכמה על ספר "אור לישרים", א[מ] משבח את הרב המחבר "אשר כל ימיו לימד תורה ברבים בחריפות ובקיאיות וכו'", [ב] מזכיר בהסכמתו "הי' חכים טובא בדברי אגדה ותוכחה מוסר וכו' ואני שמעתי מפיו דברים מתוקים הנכנסים ללב השומע להלהיב הלבבות ליראת שמים וכו', בוודאי הקורא בדרושים הללו יתן אל לבו יראת בוראו ויתגבר כארי לשוב בתשובה שלימה" וכו', זהו

הכוונה אל הרה"ק רבי מרדכי מנסכיז זי"ע, אלא ששם המקום השתבש במעט.

הרב אבישור

ה. באוקריינה קיים נהר בשם "סוז" (הנקרא גם "סוז"), והוא יובל של ה"דניפר". על גדות הסוז נמצאת העיר הגדולה הומל (גומל), הנזכרת רבות בספרי חב"ד.

הרב ארזכי גונן

ו. שגיאות מי יבין - בגליון הקודם (מוז) הזכרתי ושאלתי מי הוא רבי מרדכי מק"ק סוז המוזכר בספר "קול יעקב" מהגה"ק רבי יעקב צבי יאליש זי"ע בעל "מלא הרועים". יש לתקן "סחוז", ועם הקוראים הנכבדים סליחה. שגיאות מי יבין. צילום הקטע מצורף בזאת.

בו כביכול, לא תעבוד בו עבודת עבד על פי מה ששמעתי ממורי מוה"ר פ"ג ש"ס שאמר בשם החסיד מו"ה מרדכי זצ"ל אבר"ק סחוז, שפירש אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב [לפניו פ"ג מ"ג] עם הרב שמשמשים עם הרב הוא הבורא ית"ש שיעשה להם דבר זה. ואם כוונתו לכבוד הבורא ית"ש מותר.

הרב יונתן גינאי מוכינגר

ז. הרב יואל גרין מבולטימור ציין למנהג האדמו"ר הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע שלא אמר בכ"פ "לשם יחוד" במצוות ספירת העומר משום כבודו של הנוב", הנני מצרף כאן מקובץ "בית וועד לחכמים" (עמ' שצ"ב סעיף ו') שגם הרה"ק מצאנז זי"ע חש לכבוד הנוב" ולא אמר "לשם יחוד" בזמנים מסויימים. וז"ל שם: ה"דברי חיים" פוסק כה"נודע ביהודה" (קמא יו"ד סי' צ"ג), ולא אמר ה"לשם יחוד" קודם עשיית המצות, (בהערה אות ס' כתב שם וז"ל: כ"כ דרכי חיים החדש אות י"ח ג'). ואמר פעם טעם מניעת אומרו הוא מחמת כבודו של ה"נודע ביהודה" (שם, ובתנ"י א"ח סי' ק"ז), אבל באמת הטעם שהיה דבוק לקונו בכל עת, ולא צריך לומר "לשם יחוד" (בנו הרה"ק רבי שלום אליעזר זי"ע הי"ד). ה"דברי יחזקאל" כתב תשובה שיאמרו "לשם יחוד" (ובהערה שם ס"א כתב, עיי' שו"ת "דברי יחזקאל" סי' ד', ובספר "דברי יחזקאל החדש" בשם הגה"צ מטשאקווע זי"ע).

הרב אהרן אשקנזי

קח חלק ונחלה ב"נחלתנו"

ניתן לשלוח שאלות והערות שונות, בקשר לגדולי החסידות לדורותיהם, והם יתפרסמו ב"נחלתנו".

לתגובות: a5744068@gmail.com

העבר את הידיעון לידידיך ומכריך.

אגדה וכו', יש מהם שעקיצתם עקיצת עקרב ונחש הקדמוני וכו', והם מכת הצביים והנמשך אחריהם נופל ברשתם ומינות וכו', ויש מהדרשנים אשר עתק ידברו בגאווה ובוז לומר אני הוא המגלה דברים..... ולבם חסר מכל דעת ותבונה, ובלמוד הגמרא והפוסקים אינם יודעים מאומה וכו', ובשביל כך אני נמנע מליתן הסכמה, אך להיות שכבוד הרב הגדול וכו', ולא בא בגדולות ונפלאות רק בדברים פשוטים מתקבלים לשומעים וכו', לכן הנני מסכים על ההדפסה. ע"ש מתיקות לשונו הזהב.

הרב יונתן גינאי מוכינגר

ב. בנוגע להעתק משכנו של הרה"ק החוזה זי"ע מלאנצהוט ללובלין, ידועה שהלשינו עליו אצל רבו הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע שתלמידו עוסק ברבי'סטווע וכדו', והי' להר"א קפידא במקצת, לכן העתיק מושבו למרחוק, לובלינה. ואולי הי' החסיד הנזכר קשור לענין זה.

ע"ה

ג. לשאלת השואל מי היה "רבי יאטשי מלובלין": בספר "נפלאות הרבי" (אות רב), מביא כי כשבא חיל רוסיה והקיף את ווארשא. בתוך העיר שהתה בתו של האלוף הקצין רבי אפרים זלמן מרגליות שבאותה העת אביה היה בלובלין. מרוב דאגתו הלך אליו החסיד "רבי משה יאטשי" והציע לו שילך אל החוזה לשאלו מה נשמע מביתו. החוזה אמר לו כי הוא רואה אותה ואף מבחין כעת מה מעשיה, וכי היא כעת חותכת לוקשען וברגליה מנענעת עריסת התינוק שלה. רשם רבי אפרים את השעות ונמצא שכן היה. אז נתן רבי אפרים את המגרש הסמוך לבית מדרש עבור החוזה. (אגב: ברמתיים צופים א"ר פי"ח מזכיר את אותו המאמר שהבאתם).

הרב ישראלי

הערת המערכת: בזכות עיונו באות ר"ב הנ"ל, צדו עינינו מה שנכתב שם (אות ר) והאיר את עינינו. וז"ל: "בלובלין היה החסיד המופלג עובד ה', הר' משה יאטשיס (שהובא בספר "רמתיים צופים" ח"א דף פט), חתן זקני הגאון מ' אברהם הימלפארב מלובלין בעל ספר "אמרי אברהם" עה"ת. הוא היה מתלמידי ה"נועם אלימלך", ואח"כ נסע ללאנצוט, וע"ש סיפור הקשור להרה"ק מליזענסק והרה"ק מלובלין זי"ע, ואולי זו גירסה נוספת לסיבת בוא "החוזה" ללובלין. ע"ש.

ד. העיירה "נסכיז" או "נשכיז" מופיעה בכמה מקורות בלי נ' דהיינו: 'שכיז' או 'סחיז', ונראה כי